

УДК 930.25(092):929(477.83)

О. А. ОСЕРЕДЧУК*

ЛЮДВІК ФІНКЕЛЬ – ЗАСНОВНИК ТА ПЕРШИЙ ДИРЕКТОР АРХІВУ ЛЬВІВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Стаття присвячена видатному історику, археографу, громадському діячу та архівісту Людвіку Фінкелю (1858–1930). Його діяльність охоплювала різні аспекти науки та культури. Він причетний до створення та діяльності низки наукових товариств, а саме Історичного Товариства, Кола Істориків, Літературного Кола, Матері Польської тощо. Його перу належать монографії, присвячені різним періодам історії Польщі та Львівського університету.

Ключові слова: Л. Фінкель; архів Львівського університету; архівна справа.

У статті розглянуто три основних аспекти діяльності видатного історика Людвіка Фінкеля. По-перше, він був видатним істориком, що опрацював багато архівних матеріалів для написання наукових праць. По-друге, Л. Фінкель був відомим громадським діячем, що започаткував створення та налагодження роботи значної кількості історичних, літературних та наукових товариств. По-третє, він – знаний археограф та архівіст, який не лише досліджував та публікував архівні матеріали, але й зробив значний внесок в розробку архівної евристики та ініціював формування нових архівних установ. Вчений опрацював та опублікував чимало актів з історії Львівського університету.

Характеризуючи історіографію питання, варто відзначити, що постать Людвіка Фінкеля в українській історіографії якийсь час не викликала зацікавлення. Натомість у польській історіографії доробок вченого актуалізований у дослідженнях історії середньовіччя, спеціальних історичних дисциплін, історії історичних товариств, бібліографії польської історії тощо. Однак польська історіографія обмежується лише декількома статтями присвяченими Л. Фінкелю¹. Безсумнівно, Л. Фінкель був людиною надзвичайних вмінь і долучився до вивчення багатьох галузей історичної науки. Попри все досі немає комплексного дослідження про цього видатного польського історика, що своєю діяльністю залишив помітний слід у багатьох напрямках історичної науки, зокрема і в архівній справі. Варто відзначити, що дослідники поминули увагою його архівознавчу діяльність, хоча в архівній практиці та науці Фінкель виявив себе як прекрасний організатор і керівник, зусиллями

* *Осередчук Ольга Анатоліївна* – аспірантка історичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка, в.о. завідувача архівом Львівського національного університету імені Івана Франка.

якого було не лише засновано, а й піднято на належний рівень архів та архівну справу у Львівському університеті.

Людвік Міхал Емануель Фінкель народився 20 березня 1858 р. у містечку Бурштині Рогатинського повіту в сім'ї судового ад'юнкта. Після закінчення повітової школи у Грималові переїхав разом з батьками до Тернополя, де продовжив навчання у головній школі міста. У четвертому класі відзначений подякою за значні успіхи у навчанні. У грудні 1875 р. Л. Фінкель разом з кількома учнями гімназії започаткував видання тижневика "Ехо" та став одним з його редакторів². Тижневик виходив протягом року, доки його не заборонив директор школи за відверту критику гімназійного навчального процесу³. Наступного 1876 р. у Л.Фінкеля виникла ідея створення товариства. Воно було засноване того ж року та отримало назву "Братство волі" (інша назва "Брати Свободи"). На засіданнях товариства юний науковець часто виступав з історичними та літературними доповідями⁴. Ще під час навчання в гімназії Л. Фінкель зацікавився історією Тернополя та життям родини Замоїських, доклавши чимало зусиль для дослідження цих питань⁵.

У 1877 р. Фінкель успішно закінчив навчання в гімназії, а 6 жовтня того ж року записався на філософський факультет Львівського університету. Він одразу виявив себе як здібний та працьовитий студент. Особливе зацікавлення у Л.Фінкеля викликали лекції К. Ліске, І. Шараневича, проф. Р. Пілата та А. Гіршберга. Найбільший вплив на розвиток Фінкеля як історика мав Ксаверій Ліске, котрий запропонував студентам створити Коло Істориків при Академічній читальні, товариство було засноване на початку 1878 р. Уже на перших засіданнях виникла ідея опрацювання та написання "польської історіографії", яку дуже палко підтримав К. Ліске⁶. Згодом Фінкель втілював цю ідею самотужки, написавши "Бібліографію Історії Польщі"⁷. Протягом усього навчання Фінкель був членом Кола Істориків, а у 1880/1881 та 1881/1882 н.р. навіть очолював товариство, ставши його президентом. У листопаді 1882 р. його обрали гоноровим членом товариства⁸. Л. Фінкель відзначився успіхами у навчанні та зажив доброї слави серед професорів. Саме ці обставини сприяли тому, що 18 червня 1878 р. за рекомендацією нового директора Львівського архіву гродських і земських актів Ліске Л. Фінкеля прийняли на посаду аплікатора архіву. Працюючи в архіві, Л. Фінкель розширив власне коло наукових зацікавлень. Крім того, праця в архіві дозволяла використовувати архівні матеріали при написанні цілої низки праць. Посаду аплікатора архіву, до обов'язків якого входила безпосередня робота з архівними матеріалами, Фінкель обіймав до 1882 р. Водночас Фінкель став постійним членом семінару Ліске, який зацікавив молодого науковця питанням польської дипломатії XVI століття⁹.

У жовтні 1882 р. Л.Фінкель отримав титул доктора філософії, захистивши працю "Мартин Кромер, польський історик XVI ст., критич-

ний аналіз”, що одразу викликала зацікавлення серед науковців Львова. Того ж року за сприяння Ліске Фінкеля зарахували кандидатом на участь у конкурсі для отримання стипендії на подальше навчання. Одержавши її, в листопаді 1882 р. Фінкель від’їздить на навчання до Берлінського університету. Навчаючись в Німеччині, Фінкель отримав можливість не лише відвідувати заняття, а й працювати в архіві, збираючи матеріали для наукової роботи. Наступний 1883/84 н.р. Фінкель провів у Франції, отримавши для навчання ще одну стипендію. В Парижі він продовжив працю в бібліотеках та архівах, збираючи матеріали для написання дослідження, присвяченого франко-польським дипломатичним відносинам за Сигизмунда III. Поряд з науковою працею Фінкель активно займався організаторською роботою у галузі історичних досліджень¹⁰.

У 1884 р. Фінкель записався до Літературного Кола і незабаром увійшов до керівного складу та примножував наукові напрацювання товариства. У 1886 р. з ініціативи Фрідеріка Папе та Л. Фінкеля був реалізований проект школи проф. Ксаверія Ліске – утворено Історичне Товариство. Засновники вирішили, що одним з головних завдань товариства стане видання часопису, присвяченого історичній критиці та бібліографії. Так, з січня 1887 р. почав публікуватися “Квартальник історичний”¹¹. Фінкеля призначили секретарем редакційного комітету. Крім того, як член редакційного комітету “Пам’ятника Товариства” він 1888 року подав план видання всіх праць Міцкевича.

У 1888 р. видатний науковець став членом Історичної комісії академії наук, тісно співпрацюючи з членами Історичної комісії при написанні бібліографії до польської історіографії. У 1891 р. колективна праця була успішно завершена, і світ побачила перша частина “Бібліографії історії Польщі”. У подальші роки публікувались її наступні частини, робота над цим виданням з перервами тривала аж до 1914 р¹².

Весною 1892 р. Фінкель отримав звання надзвичайного професора австрійської історії та обійняв посаду викладача філософського факультету Львівського університету.

У 1894 р. перед керівництвом університету постало питання про утворення медичного відділу в університеті, а також започаткування “Історії Університету імені Яна Казимира”¹³. Ідея написання “Історії” виникла ще у 1884 р. у зв’язку з відзначенням 100-річного ювілею заснування університету австрійською владою. Однак через несприятливі обставини написання праці відклалось на десять років. 1894 р. був вибраний не випадково, оскільки того року з візитом до Львова мав приїхати імператор Франц Йосиф I. Приїзд імператора був викликаний звітом місцевого керівництва про стан справ у намісництві. Університет також мав звітувати, а тому на 1894 р. було призначено давно очікуване відкриття нового медичного факультету та написання потужної праці

з історії навчального закладу. На засіданні сенату у листопаді 1893 р. було прийнято рішення про написання праці та обрання її авторів. Робота над дослідженням розпочалась у грудні 1893 р. Написання праці доручили Л. Фінкелю та Ст. Стажинському, перший описував період від заснування навчального закладу до 1869 р., другий – доводив працю до 1894 р. Праця була завершена до вересня 1894 р. і представлена на розгляд сенату. Для написання “Історії” Фінкель опрацював чимало матеріалів. В першу чергу це були документи університету, водночас опрацювано чимало матеріалів архіву гродських і земських актів та бібліотек закладу імені Оссолінських і університету. Опрацювавши чимало матеріалів університету, Фінкель поставив перед керівництвом питання про необхідність створення архіву університету для забезпечення належних умов збереження документів.

Рішенням сенату від 04.09.1894 р. було засновано новий підрозділ – архів Львівського університету, а Фінкеля призначили керівником новоствореного архіву. Добре ознайомлений зі станом документів, він одразу взявся до активної роботи. Архіву надали приміщення на першому поверсі у головному корпусі університету на вул. св. Миколая, 4 (нині вул. Грушевського, 4). Для закупівлі необхідного інвентаря Фінкель вирішив залучити Намісництво. Він пише два важливі документи: лист до Галицького намісництва та пам’ятну записку про заснування архіву, де обґрунтовує потребу у новоствореному підрозділі. У записці Фінкель подає коротку історію документів університету, особливо наголошуючи на значних втратах матеріалів 1848 р. Фінкель як один з “ідейних лідерів” думки про “польське походження” університету, був особливо зацікавлений у віднайденні подібних документів. Їх відсутність в університеті пов’язана з пожежею 1848 р., однак на щастя, чимало важливих матеріалів дублювалось. Один з примірників надсилався до Намісництва чи Відня, тому у другій половині 90-х років XIX ст. керівництво університету доклало чимало зусиль для повернення таких документів.

Разом з тим у записці значна увага приділена документам, що були в Університеті. Зокрема, чітко визначено необхідність опрацювання та забезпечення збереженості матеріалів, вказано на доцільність проведення експертизи цінностей з метою відбору документів для різнострокового зберігання. Фінкель подає загальну характеристику документів, що перебувають у різних відділах університету та не використовуються у діловодстві¹⁴. Особлива його увага звернена на ті матеріали, що підлягають передачі до архіву та подальшому зберігання. Рекомендовано, що у першу чергу їх треба упорядкувати за хронологічним порядком. Далі архівні матеріали треба розподілити на три групи: 1) книги опрацьованні “in folio”; 2) фасцикули упорядковані за роками; 3) документи з особового складу (“personalia”), упорядковані за алфавітом¹⁵.

Охарактеризувавши документальні матеріали університету, Фінкель подає перелік необхідного інвентаря та приладдя для організації сховищ архіву. З огляду на поділ документів на групи виникла потреба у спеціальних шафах для їх зберігання. Шафи мають бути дубові та міцної конструкції. В одній такій шафі виділяли дві полиці для книг “in folio”, решта полиць мали переділочки за алфавітом, де зберігались акти “personalia” за алфавітом. В іншій частині шафи є відділи для фасцикул, які покладані за хронологічним порядком. Фасцикули зшиті за один рік або ж охоплюють кілька років разом, залежно від загального обсягу актів. Згідно з розрахунками, одна така шафа з великою кількістю полиць мала коштувати 100 зл. Якщо у шафі не буде поділених за алфавітом полиць, то її вартість становитиме 75 зл. Загальний видаток на такі дві шафи мав становити 150 чи 200 зл., залежно від їх поділу на полиці¹⁶.

Не обминув Фінкель питання щодо безпосередніх вимог до упорядкування документів. Зокрема, у записці звернув увагу на укладення актів у шафах, яке повинно відповідати певним правилам. Серед них можна виділити два найголовніші: 1) необхідно укласти інвентар актів, що зберігаються; 2) треба вести облік осіб, що користувались та користуються актами. Задля забезпечення збереженості документів було прийнято рішення про негайне укладення інвентарних формулярів відповідно до існуючого зразка. Такий інвентар містив наступну інформацію: рік, новий номер акту, старий номер акту, дата акту, частина та сигнатура. Одночасно наголошувалось на необхідності ведення картки для обліку осіб, які працюють з документами. Ще однією необхідною фінансовою витратою було опрацювання книг у тверді палітурки та купівля приладдя для внутрішньої роботи архіву. Річний видаток на згадані потреби склав 50 зл. Усі зазначені вище заходи мали забезпечити налагодження роботи архіву та створити належні умови для збереження документів.

Загалом, у записці Фінкель подає складений та обґрунтований кошторис для заснування архіву. Так, підсумовуючи він зазначає, що загальні витрати для закупівлі необхідного інвентаря становитимуть 250 зл. За цю суму будуть закуплені дві шафи по 100 зл., інвентарні формуляри, індексні картки, матеріали для роботи архіву¹⁷. Фінкель зазначає, що керівництво університету повинно просити ці кошти у Галицького намісництва. Записку укладено 06.11.1894 р., а на її основі був написаний лист-звернення до Галицького намісництва, де подано ту ж інформацію, що й в записці. Детально обґрунтовано необхідність створення архіву університету, описано стан документів, умови їх зберігання та забезпечення збереження. Аргументовано необхідність виділення суми у розмірі 250 зл. для облаштування архіву¹⁸.

Варто зазначити, що намісництво позитивно сприйняло прохання Фінкеля та керівництва університету, однак попросило подати детальний кошторис. Подання необхідних даних було підтримано сенатом¹⁹.

Упорядковуючи архівні матеріали, що були передані до архіву на зберігання, Фінкель щоразу використовував нагоду поповнити фонди іншими, цінними для історії університету документами. Так, у 1899 р. до архіву були передані особисті документи двох професорів: Йозефа Мауса, видатного історика початку ХІХ ст., професора філософського факультету, декана, у 1824/25, 1851/52 н.р. ректора та Едварда Арбтера, професора та декана юридичного факультету у 1830–40-х роках. Ці матеріали перебували у Елізабети Аквиковської, котра звернулась з листом до Фінкеля із проханням про передачу до архіву цих матеріалів²⁰.

Одночасно з виконанням обов'язків керівника архіву Фінкель працював й на інших напрямках наукової та громадської діяльності. Зокрема, у 1894/95–1896/97 н.р. він був представником філософського відділу в сенаті. Чимало уваги приділяв дослідницькій роботі, пишучи багато статей та досліджень. Так, Фінкель доклав зусиль до публікації “Хроніки університету” за 1894/95–1897/98 рр. Розширюючи рамки своєї громадської та організаційної роботи, у 1898 р. Фінкель став членом Колегії знавців у справах охорони авторського права, а також членом Колегії зберігачів пам'яток мистецтва²¹. Що ж до архівних справ, то протягом 1894 – 1898 рр. в архіві розклали за роками отримані акти та почали їх описувати, складаючи інвентар. За ці роки архівними документами скористались 8 науковців. Також зафіксовано надання двох архівних відписів через канцелярію²².

Фінкель не полишав викладацької діяльності. Викладаючи історію та історичні науки студентам, він навчав їх практичній роботі з документами, що мало допомогти їм у дослідницькій праці. Однак для проведення практичних занять бракувало нових не опрацьованих актів, тому він береться за публікацію нових матеріалів. На особливу увагу заслуговують документи Львівського університету, які Фінкель опублікував під назвою “Інсигнії Львівського університету”²³.

Ще в серпні 1899 р. Фінкель отримав ступінь звичайного професора, що вплинуло на його подальшу кар'єру. У 1900 р. він був обраний членом-кореспондентом академії наук у Кракові. Крім того, його обрали членом-кореспондентом національного музею в Раперсвіллі²⁴. Того ж року як член Історичного товариства у Львові Фінкель брав активну участь в організації ІІІ з'їзду польських істориків у Кракові (4–6 червня 1900 р.), присвяченого 500-річчю від заснування Ягелонського університету. Також його призначили керівником кафедри історії Австрії, яку він очолював до 1918 р.²⁵

На 1901/02 академічний рік Фінкель був обраний деканом філософського факультету, виконував функції директора екзаменаційної комісії для вчителів та був членом інших екзаменаційних комісій.

У 1902 р. крайовий відділ запросив Фінкеля до членства в Комісії у справах публікації гродських та земських актів. Також він доклав зусиль

до публікацій праць товариства “Троно консерваторів східної Галичини”²⁶. У зв’язку з великою перенавантаженістю Фінкель був змушений відмовитись від низки посад, які обіймав на той час. Так, у 1903 р. він відмовився від функцій секретаря Історичного Товариства. Згодом його завантаженість різноманітною роботою вплинула й на можливість займатися викладацькою діяльністю, яку він незабаром залишив²⁷.

У 1904 р. Фінкель та Коло істориків учнів Львівського університету завершили роботу над історіографічною працею “Бібліографія Польської історії”, опублікувавши третій і останній зошит. Це була дуже вагома та значна публікація, що дало право численному гурту істориків, зокрема Модельському, визначити роботу Фінкеля над бібліографією як один з основних напрямків його діяльності.

У 1905 р. видатний історик нагороджений Орденом Залізної Корони III ступеня. Того ж року Фінкель призначений заступником керівника колегії у справах захисту авторських прав строком на шість років. Ці функції у першу чергу стосувались сфери літератури у Львові²⁸.

Фінкель багато подорожував, але й перебуваючи на відпочинку, він не забував про свою роботу і обов’язково відвідував архіви та бібліотеки. Зокрема, є згадки про відвідування ним архівів та бібліотек Італії та Ватикану²⁹. Чи цікавився Фінкель архівом лише як комплексом матеріалів, чи разом з тим звертав увагу на діяльність установи, достеменно не відомо. Однак згодом вимальовуються налагоджені шляхи співпраці між архівом університету та низкою закордонних архівних установ.

Закінчивши роботу над бібліографією, науковець зміг приступити до наукових пошуків та праці над новими дослідженнями. Протягом зимового півріччя 1907/08 н.р. Фінкель планував відвідати архіви Вроцлава, Берліна, Гданська, Варшави, Вільнюса, Петербурга та Москви, опрацьовуючи документи за 1490–1572 рр. Однак не усі задуми вдалось здійснити, протягом кількох місяців він працював в архіві Гданська, а в жовтні 1907 р. поїхав до Петербурга. В січні 1908 р. виїхав до Відня, потім до Інсбрука, де також працював в архівах. В кінці лютого поїхав в Італію, згодом до Пешту, де теж працював в архівах, пишучи короткі архівні довідки для майбутнього дослідження³⁰. Відвідання закордонних архівних установ вплинуло на зміну підходів до архівної справи в університеті. Було застосовано чимало нових методів роботи. Що ж до самої архівної праці, то згідно з даними хроніки, у період з 1898 р. до 1910 р. в архіві укладено описи (інвентарі) головних книг і фасцикул, а також обліковано акти за 1784–1805 рр., укладено їх списки зі змістом. Архівними фондами скористалось 11 осіб, надано 4 відповіді на запити³¹.

Водночас з працею в архіві та написанням наукових досліджень Фінкель приділяв чимало уваги громадській діяльності. Так, протягом 1901–1922 рр. він був керівником виконавчої ради товариства “Матір

Польська”. Саме на цей час припадає розквіт діяльності товариства, що, звісно, було пов’язано з активною та плідною працею Фінкеля.

Опрацювавши зібрані за попередні роки архівні матеріали, Фінкель у 1910 р. опублікував одну з найкращих своїх праць, присвячених династії Ягелонів – “Вибори” (“Elekcje”). Того ж року Фінкеля вибрали чинним членом Академії наук; варто відзначити, що це було дуже почесно на той час³².

У 1911/12 н.р. Фінкеля як відомого історика та громадського діяча обрали ректором університету. На його плечі ліг тягар підготовки до відзначення 250-ї річниці від заснування навчального закладу.

За успішне відзначення цієї знаменної події у вересні 1912 р. цар надав Фінкелю титул Радника Двору³³. Того ж року у зв’язку з відзначенням ювілею вийшли друком декілька праць, присвячених історії університету. Особливе зацікавлення викликають публікації: “Інсигнії Львівського Університету” та “Диплом короля Яна Казимира про заснування Львівського університету з 1661 року”. Ці дослідження були написані на основі архівних матеріалів Львівського університету. Разом з тим Фінкель працює над виданням продовження серії “Бібліографія”, що мала охопити період за 1901–1910 рр. Перший зошит дослідження був опублікований у 1914 р.

У 1913 р. відбулись зміни у керівному складі Товариства істориків у Львові – його керівником став Фінкель, а заступником – Бр. Дембінський³⁴.

Початок першої світової війни вніс чимало змін у життя Львова та університету. Під час окупації Львова російськими військами Фінкель дбав про забезпечення життєдіяльності університету, наукових товариств та видавництва “Квартальника історичного” (Kwartalnik historyczny). Він був надійною опорою для своїх друзів, колег, учнів, умів не лише підбадьорити, а й допомогти у складний час. Під час перебування російських військ у Львові та “імміграції” ректора університету Адама Бека, Фінкель насправді взяв на себе виконання обов’язків керівника університету³⁵. Особливу увагу видатний архівіст звернув на збереження архівних матеріалів. Було вжито чимало заходів для евакуації значної кількості документів до інших установ. Так, найважливіші установчі документи були відправлені до Відня. Це, у першу чергу, матеріали про заснування університету та ректорські документи. Іншу групу актів, цінних для історії Університету, відправили на зберігання до музею Дідушицьких. Це фундаційні дипломи, бухгалтерські акти та різні професорські матеріали. Було докладено чимало зусиль, щоб забезпечити належні умови зберігання документів, що залишились в архіві. Так, зазначалось, що під час бомбардування міста треба вжити заходів для перенесення найважливіших матеріалів та інвентарних книг до підвалу. Ті ж документи, що залишались у сховищі архіву, ре-

комендувалось поскладати у спеціальні шафи, оберігаючи від знищення³⁶. Про вжиті заходи Фінкель повідомив ректора А. Бека запискою від 23.06.1916 р.

У 1916/17 н.р. Фінкель відмовився від читання курсів і присвятив весь час для написання праці до столітнього ювілею відновлення університету. Праця “Rocznica Uniwersytetu Lwowskiego (1817 r.)” опублікована 1917 р., написана на архівних матеріалах Львівського університету. Того ж року Фінкелю вдалось отримати нові приміщення для архіву. А коли усі архівні матеріали уже були звезені до однієї кімнати, професор приступив до їхньої інвентаризації³⁷. Наслідком такого опрацювання архівних матеріалів стала публікація “Інвентаря”. Видані матеріали справили позитивне враження на наукову громадськість та мали започаткувати нову серію “Матеріалів до історії Львівського університету”. Метою такого масштабного видання була популяризація архівних матеріалів університету, піднесення рівня Архіву. Виданий інвентар мав стати основою нового “докладного” інвентаря, який характеризував архівні матеріали. Також передбачалось що надалі в “Матеріалах” будуть публікуватися архівні документи з історії Університету, але таке видання було призупинене у зв’язку з подіями 1918 р³⁸.

Отримавши у 1916/17 н.р. нове приміщення, Фінкель поклопотався, щоб до нього були перевезені акти, створені після 1848 р. Маючи можливість розділити документи на різні підгрупи за хронологічною ознакою, Фінкель почав опрацювання архівних матеріалів.

Полишивши викладацьку діяльність, Фінкель надалі продовжив свою роботу в товаристві та видавництві “Квартальника”.

Варто відзначити, що до 1920 р. Фінкель не отримував платні за свою працю в архіві університету. Однак, покинувши викладацьку працю та перейшовши на пенсію, видатний історик відчував фінансові труднощі. Цю проблему неодноразово піднімали на засіданнях ректорату та звертались до Міністерства з проханням пришвидшити прийняття рішення про призначення платні. Так, на засіданні ректорату 20 грудня 1920 р. одне з питань було присвячене архіву. Професор Ст. Закшевський поставив перед керівництвом Університету питання про виплату пенсії та зарплати Фінкелю. Прийнято рішення звернутись до Міністерства з проханням найшвидшого вирішення питання про фінансове забезпечення професора³⁹.

В архіві тривала поточна робота з упорядкування та наповнення фондів. Так, у 1920 р. на засіданні сенату вирішено, що акти, які зберігались в канцелярії ректорату і деканатів до 1900 р., потрібно передати до архіву. Виконанням цього повинна була зайнятись канцелярія ректорату. Також порушено питання про необхідність розширення приміщень архіву, а саме надання вільних площ у новій будівлі університету. Тим же рішенням сенату вирішено надати поряд з архівом житло

Фінкелю. Члени сенату одногосно проголосували за виконання обох рішень, визначивши термін – весна 1921 р.

У 1920 р. з'явилась можливість написання раніше планованої спільної праці “Всесвітня історія”. Ідея створення такого дослідження виникла ще у 1909 р., але тоді не було сприятливих обставин⁴⁰.

Перебуваючи на заслуженому відпочинку, Фінкель визначив два основні аспекти своєї діяльності: громадська праця, а саме участь та активна робота у багатьох товариствах, а також робота в архіві університету. Обидва напрямки приносили Фінкелю задоволення від праці. Друге десятиріччя ХХ ст. ознаменувалось для науковця визнанням його заслуг у галузі архівістики та врученням низки нагород. Так, 9 квітня 1922 р. Фінкелю вручили медаль за написання “Бібліографії польської історії”, на врученні, що відбувалось у головній залі університету, було чимало присутніх⁴¹.

А 15 листопада 1924 р. Фінкель став членом Консерваторської Комісії при Воеводському уряді у Львові⁴².

У 1924/25 н.р. продовжилось упорядкування університетських актів. Зокрема, працювали над врятованими під час пожежі 1848 р. документами. Було створено каталог цих актів з поданням змісту кожного. Співробітники архіву опрацювали акти за період з серпня 1807 р. по лютий 1811 р. (номери у складеному описі 487 – 1100). Поряд з опрацюванням матеріалів відбувалась комплектація архівних матеріалів. Так, у 1924/25 н.р. декан гуманітарного відділу передав до архіву печатки колишнього відділу філософії. Також приступили до опрацювання факультетської документації, що раніше зберігалась в канцеляріях факультетів. Акти (навчальна документація різних семінарів) поділили на групи за авторами та тематикою, серед них окремо вирізняли праці студентів університету. Що ж до інших видів робіт то протягом 1924/25 н.р. видано шість кверенд, три відписи, які завірялись канцелярією університету. У наукових цілях архівними матеріалами скористалось п'ятеро осіб. Для дослідників архів був відчинений з 9 до 13 години, крім неділі та свят, а також часом увечері. Це стало можливо з запровадженням в архіві посади асистента, яку затвердило Міністерство рескриптом № 4434 від 8 травня 1925 р⁴³.

У квітні 1927 р. Вільнюський університет за значні досягнення на гуманітарному відділі надав Фінкелю титул доктор “honoris causa”. В той же час президент Речі Посполитої нагородив його Командорським Хрестом із зіркою ордену “Polonia Restituta”⁴⁴. Вручення відбулось у залі університету під час відзначення багаторічної праці Фінкеля. В справі про святкування ювілею Фінкеля збереглося два фото, де зафіксовано вручення йому ордену та фото особового складу організаційного комітету від 09.04.1927 р. (див. фото у додатку, опубліковані вперше)⁴⁵.

Організаційний комітет святкування ювілею професора Л. Фінкеля.

Фото зроблене 09.04.1927 р. в залі Львівського університету.

Присутні: (справа наліво) Кольбушевський (Вільнюс), В. Брахацловський, С. Жолкевський, Л. Фінкель, ректор Й. Семірадський, Б. Дембінський (Познань), В. Семкович (Краків), С. Кот (Краків), Р. Кенкукі, Т. Тревський, Т. Модельський, К. Гаркаль, І. Закшевський. Г. Полячківна, К. Ходинський (Вільнюс). О. Гуска, К. Соханьовський, Т. Урбанський, Е. Барвінський. З. Войцеховський.

Ф. 26, оп. 14, спр. 593, арк. 170. Публікується вперше

Протягом 1926/27 н. р. Фінкель вжив заходів для поповнення архівних фондів. Інвентарний опис зріс на дев'ять позицій, переважно це були акти колишнього філософського відділу. Документи передав декан гуманітарного відділу у 1926/27 н. р. Ще у вересні 1925 р. до архіву передали докторські праці за 1885 – 1917 рр., рукописні та друковані (в інвентарі вони розміщені під номером 151 та 183 відповідно). Докторські праці передали упорядкованими за абеткою прізвищ докторів. Також були передані записи про керівників того чи іншого докторанта. Після прийняття інших докторських праць, їх поскладали за алфавітом та поділили на дві групи: німецького періоду (до 1871 р.) у кількості 179 одиниць та польського періоду (до 1906 р.) у кількості 858 штук. Переважно це були докторські праці з класичної та німецької філології, історії, з математичного семінару та деякі з права. Упорядкуванням цих актів займався асистент Тадеуш Кучкевіч. Інших актів архів не міг прийняти за браком місця. Приміщення архіву вже були повністю заставлені шафами та різними полицями, а вони, в свою чергу, повністю були закладені документами. Укомплектування архівних фондів залишалось

Вручення медалі Л. Фінкелю на відзначенні ювілею 09.04.1927 р.
в залі Львівського університету.

Медаль вручає С. Жолкевський, зображення пошкоджене в оригіналі.
Ф. 26, оп. 14, спр. 593, арк. 172. Публікується вперше

незавершеним, оскільки до архіву не передали ще всі книги та акти австрійської епохи. Серед таких актів були протоколи, каталоги студентів, особові справи померлих студентів відділу права та інші документи, зібрані до 1900 р. Така неукомплектованість не дозволяла повністю показати становлення університету на підставі архівних документів. Крім поповнення фонду новими документами, в архіві й надалі тривала праця над документами, врятованими від пожежі 1848 р. До кінця 1926/27 н. р. кількість опрацьованих актів сягнула 2110, але у тому році було опрацьовано лише 360 справ, оскільки працівники архіву були зайняті впорядкуванням докторських праць. Того ж навчального року було виконано чотири кверенди, з них одна мала більш розширену інформацію про фундацію Іполіта Вавелберга. Архівом скористалось семеро осіб, серед них досить довго працював з архівними фондами історик Фердинанд Бостел. Також поповнились збірки печаток (одна з теологічного відділу) та збірки медалей – 2 штуки (католицького університету в Парижі та університету ім. Коменюша в Братиславі)⁴⁶.

В кінці 1920-х років Фінкель провів кампанію щодо повернення оригіналів та копій архівних матеріалів, які були на зберіганні в Міністерствах освіти Австро-Угорщини, а згодом Польщі. Так, у 1929 р. від імені керівництва університету був направлений лист з проханням на-

діслати копії усіх документів, що стосувались університету. Документи мали безпосереднє або ж дотичне відношення до історії університету, однак Фінкеля як справжнього історика та архівіста цікавили усі матеріали, що знаходились за межами навчального закладу⁴⁷.

У 1928/29 н.р. головний інвентар архівних зібрань збільшився на два пункти, а саме були внесені номери 530 та 531. Пункт 530 – це індекс актів Львівського Лицею, створеного 1805 р. Індекс документів лицею розпочав укладати, ще коли був асистентом, Т. Модельський, а продовжив і закінчив асистент Т. Кучкевіч. Індекс склали 2435 актів, які були врятовані після пожежі 1848 р. Документи науково описали та уклали іменний та тематичний покажчик. Новий індекс цілком відповідав зразку індексів актів за 1784 – 1805 рр., в головному Інвентарі розміщувався під номером 522. В окремий 531-й пункт були виділені акти Громадянського Комітету, що стосувались надання медалі для вшанування заслуг проф. О. Бальцера. 4 липня 1929 р. комітет передав медаль до архіву університету. Крім того, Валерій Лозинський передав до архівних збірок документи про подружжя Ліске. Документи перед тим зберігались серед паперів Владислава Лозинського. Архівними збірками того року скористалось дев'ятеро осіб – члени семінару історії та відомі дослідники. Продовжували наповнюватись і колекції архіву, збірка медалей збільшилась на дві: бронзова медаль з написом “На повернення праху Юліуша Словацького до краю” та срібна медаль, відкарбована на вшанування першого ректора Пястівського університету в Познані Хеліодора Свенціцького⁴⁸.

У листопаді 1929 р. Л. Фінкель отримав наукову нагороду імені Кароля Шайноги міста Львова⁴⁹.

У 1929/30 н.р. до інвентаря внесено акти за 1818–1821 рр., вони отримали номери від 186 до 1036. Акти були поділені за тематикою та характером документів. Крім того в архіві склали спеціальний інвентар друкованих видань Університету; також впорядкували різні за змістом документи та виділили коен в окрему групу: клепсидри, документи докторів та інші матеріали. У цьому році архів проводив описування попередньо складених актів. Так, описали сенатські акти (інвентарні номери 257–315), акти відділу права (номери 316–375), філософського (номери 376–405), протоколи філософського відділу (номери 406–414), індекси до протоколів того ж відділу(номери 415–423). Акти теологічного відділу описали ще у 1928/29 н.р. Того ж року в головному описі створено групу *Miscellanea* (різне) під останнім номером 532. До цієї групи зарахували передані Ігнатієм Закшевським записи та різні документи засідань, якими він керував у 1919 р. Зазначалось, що надання подібних документів та записів іншими працівниками університету було б дуже корисне і потрібне. Що ж до використання архівних матеріалів, то фондами, а саме документами Йосифінського університету

(1784–1805), скористалась студентка університету Марія Городиська. Також цього н.р. видано кілька кверенд на замовлення громадян. Силами архівістів віднайдено інформацію про поховання ректора Онуфрія Криницького⁵⁰.

Усю зазначену роботу вів Л. Фінкель особисто, адже окрім нього в архіві працював лише один асистент; а протягом 1920-х років двоє – Т. Модельський та Т. Кучкевіч.

27 березня 1930 р. відбулось засідання конвенту колишніх членів Кола під керівництвом Фінкеля в архіві університету, на якому було розглянуто низку питань, актуальних для історичної науки того часу⁵¹. Таким чином, видатний архівіст створював усі умови для залучення архіву університету до наукового життя того часу.

Помер Людвік Фінкель 24 жовтня 1930 р., залишивши по собі значний доробок в історичній науці та архівній справі. Діяльність Фінкеля охоплювала кілька напрямків, у яких він зумів себе успішно реалізувати та досягнути значних результатів. Л. Фінкель був багатогранною особистістю, відзначався надзвичайно високою ерудицією та працьовитістю.

Т. Модельський, один з учнів Фінкеля, який продовжив його працю у галузі архівної справи, писав: “Він був майстром у всіх справах, демонструючи надзвичайну сумлінність, обов’язковість, енергійність та заповзятливість. На всіх посадах, на які його призначала влада, колеги, суспільство чи де сам хотів стати, аби міг обійняти керівництво справою, товариством чи інституцією, він завжди ставав прикладом для взірця”⁵².

¹ O. Halecki Ludwik Finkel jako historyk ostatnich Jagiellonow // Kwartalnik historyczny. Organ Polskiego towarzystwa historycznego założony przez Xawerego Liskego. – Lwów: Polskie towarzystwo historyczne. – 1931. R. XLV, T. I; T. E. Modelski Bibliografia prac Ludwika Finkla // Kwartalnik historyczny. Organ Polskiego towarzystwa historycznego założony przez Xawerego Liskego. – Lwów: Polskie towarzystwo historyczne. – 1932. R. XLVI, T.I; K. Augustynek Ludwik Finkel o nauczaniu historii // Rocznik Naukowo-Dydaktyczny WSP w Krakowie. – Kraków. – 1965. z.20.; J. Centkowski Ludwik Finkel jako dydaktyki historii // Wielokulturowe rodowisko historyczne Lwowa w XIX i XX w. – Rzeszow. – 2004. T. 2.

² T. E. Modelski Ludwik Finkel 20.III.1858 – 24.X.1930. Zarys biograficzny // Kwartalnik historyczny. Organ Polskiego towarzystwa historycznego założony przez Xawerego Liskego. – Lwów: Polskie towarzystwo historyczne. – 1932. – R. XLVI, T. I. – S. 100 ; Finkel Ludwik // Polski Słownik Biograficzny. – Kraków. – 1948. – T. VI. – S. 467.

³ K. Blachowska Ludwik Finkel (1858–1930) // Złota księga historiografii lwowskiej XIX i XX wieku. – Rzeszow. – 2007. – S. 287.

⁴ T. E. Modelski Ludwik Finkel 20.III.1858 – 24.X.1930. Zarys biograficzny // Kwartalnik historyczny. Organ Polskiego towarzystwa historycznego założony przez Xawerego Liskego. – Lwów: Polskie towarzystwo historyczne. – 1932. – R. XLVI,

T. I. – S. 101; Finkel Ludwik // Polski Słownik Biograficzny. – Kraków. – 1948. – T. VI. – S. 467.

⁵ T. E. Modelski Ludwik Finkel 20.III.1858 – 24.X.1930. Zarys biograficzny // Kwartalnik historyczny. Organ Polskiego towarzystwa historycznego założony przez Xawerego Liskego. – Lwów: Polskie towarzystwo historyczne. – 1932. – R. XLVI, T. I. – S. 102.

⁶ K. Blachowska Ludwik Finkel (1858–1930) // Złota księga historiografii lwowskiej XIX i XX wieku. – Rzeszów. – 2007. – S. 288.

⁷ T. E. Modelski Ludwik Finkel 20.III.1858 – 24.X.1930. Zarys biograficzny // Kwartalnik historyczny. Organ Polskiego towarzystwa historycznego założony przez Xawerego Liskego. – Lwów: Polskie towarzystwo historyczne. – 1932. – R. XLVI, T. I. – S. 105.

⁸ T. E. Modelski Ludwik Finkel 20.III.1858–24.X.1930. Zarys biograficzny // Kwartalnik historyczny. Organ Polskiego towarzystwa historycznego założony przez Xawerego Liskego. – Lwów: Polskie towarzystwo historyczne. – 1932. – R. XLVI, T. I. – S. 104.

⁹ K. Blachowska Ludwik Finkel (1858–1930) // Złota księga historiografii lwowskiej XIX i XX wieku. – Rzeszów. – 2007. – S. 288.

¹⁰ T. E. Modelski Ludwik Finkel 20.III.1858–24.X.1930. Zarys biograficzny // Kwartalnik historyczny. Organ Polskiego towarzystwa historycznego założony przez Xawerego Liskego. – Lwów: Polskie towarzystwo historyczne. – 1932. – R. XLVI, T. I. – S. 111 ; Finkel Ludwik // Polski Słownik Biograficzny. – Kraków. – 1948. – T. VI. – S. 467.

¹¹ T. E. Modelski Ludwik Finkel 20.III.1858–24.X.1930. Zarys biograficzny // Kwartalnik historyczny. Organ Polskiego towarzystwa historycznego założony przez Xawerego Liskego. – Lwów: Polskie towarzystwo historyczne. – 1932. – R. XLVI, T. I. – S. 467 ; K. Blachowska Ludwik Finkel (1858–1930) // Złota księga historiografii lwowskiej XIX i XX wieku. – Rzeszów. – 2007. – S. 290.

¹² K. Blachowska Ludwik Finkel (1858–1930) // Złota księga historiografii lwowskiej XIX i XX wieku. – Rzeszów. – 2007. – S. 292.

¹³ T. E. Modelski Ludwik Finkel 20.III.1858 – 24.X.1930. Zarys biograficzny // Kwartalnik historyczny. Organ Polskiego towarzystwa historycznego założony przez Xawerego Liskego. – Lwów: Polskie towarzystwo historyczne. – 1932. – R. XLVI, T. I. – S. 115.

¹⁴ Державний архів Львівської області (Держархів Львівської обл.), ф. 26, оп. 12, спр. 943, арк. 1 зв.

¹⁵ Держархів Львівської обл., ф. 26, оп. 12, спр. 943, арк. 1 зв.

¹⁶ Держархів Львівської обл., ф. 26, оп. 12, спр. 943, арк. 2.

¹⁷ Держархів Львівської обл., ф. 26, оп. 12, спр. 943, арк. 2.

¹⁸ Держархів Львівської обл., ф. 26, оп. 12, спр. 944, арк. 2–3.

¹⁹ Держархів Львівської обл., ф. 26, оп. 12, спр. 943, арк. 6.

²⁰ Держархів Львівської обл., ф. 26, оп. 12, спр. 1060, арк. 61.

²¹ K. Blachowska Ludwik Finkel (1858–1930) // Złota księga historiografii lwowskiej XIX i XX wieku. – Rzeszów. – 2007. – S. 296

²² Kronika Uniwersytetu Lwowskiego I. (1894/5–1897/98). – Lwów: nakładem senatu akademickiego c.k. Uniwersytetu Lwowskiego. – 1899. – S. 255.

²³ T. E. Modelski Ludwik Finkel 20.III.1858–24.X.1930. Zarys biograficzny // Kwartalnik historyczny. Organ Polskiego towarzystwa historycznego założony przez Xawerego Liskego. – Lwów: Polskie towarzystwo historyczne. – 1932. – R. XLVI, T. I. – S. 116.

²⁴ T. E. Modelski Ludwik Finkel 20.III.1858–24.X.1930. Zarys biograficzny // Kwartalnik historyczny. Organ Polskiego towarzystwa historycznego założony przez Xawerego Liskego. – Lwów: Polskie towarzystwo historyczne. – 1932. – R. XLVI, T. I. – S. 117.

²⁵ Finkel Ludwik // Polski Słownik Biograficzny. – Kraków. – 1948. – T. VI. – S. 468 ; K. Blachowska Ludwik Finkel (1858–1930) // Złota księga historiografii lwowskiej XIX i XX wieku. – Rzeszów. – 2007. – S. 297.

²⁶ T. E. Modelski Ludwik Finkel 20.III.1858–24.X.1930. Zarys biograficzny // Kwartalnik historyczny. Organ Polskiego towarzystwa historycznego założony przez Xawerego Liskego. – Lwów : Polskie towarzystwo historyczne. – 1932. – R. XLVI, T. I. – S. 117.

²⁷ K. Blachowska Ludwik Finkel (1858–1930) // Złota księga historiografii lwowskiej XIX i XX wieku. – Rzeszów. – 2007. – S. 302.

²⁸ T. E. Modelski Ludwik Finkel 20.III.1858–24.X.1930. Zarys biograficzny // Kwartalnik historyczny. Organ Polskiego towarzystwa historycznego założony przez Xawerego Liskego. – Lwów : Polskie towarzystwo historyczne. – 1932. – R. XLVI, T. I. – S. 117.

²⁹ T. E. Modelski Ludwik Finkel 20.III.1858–24.X.1930. Zarys biograficzny // Kwartalnik historyczny. Organ Polskiego towarzystwa historycznego założony przez Xawerego Liskego. – Lwów : Polskie towarzystwo historyczne. – 1932. – R. XLVI, T. I. – S. 118.

³⁰ T. E. Modelski Ludwik Finkel 20.III.1858–24.X.1930. Zarys biograficzny // Kwartalnik historyczny. Organ Polskiego towarzystwa historycznego założony przez Xawerego Liskego. – Lwów : Polskie towarzystwo historyczne. – 1932. – R. XLVI, T. I. – S. 119.

³¹ Kronika Uniwersytetu Lwowskiego II. (1898/9–1909/10). Zestawił Dr. Wiktor Hanh. – Lwów : nakładem senatu akademickiego c.k. Uniwersytetu Lwowskiego. – 1912. – S. 685.

³² T. E. Modelski Ludwik Finkel 20.III.1858–24.X.1930. Zarys biograficzny // Kwartalnik historyczny. Organ Polskiego towarzystwa historycznego założony przez Xawerego Liskego. – Lwów : Polskie towarzystwo historyczne. – 1932. – R. XLVI, T. I. – S. 121.

³³ T. E. Modelski Ludwik Finkel 20.III.1858–24.X.1930. Zarys biograficzny // Kwartalnik historyczny. Organ Polskiego towarzystwa historycznego założony przez Xawerego Liskego. – Lwów : Polskie towarzystwo historyczne. – 1932. – R. XLVI, T. I. – S. 124.

³⁴ T. E. Modelski Ludwik Finkel 20.III.1858–24.X.1930. Zarys biograficzny // Kwartalnik historyczny. Organ Polskiego towarzystwa historycznego założony przez Xawerego Liskego. – Lwów : Polskie towarzystwo historyczne. – 1932. – R. XLVI, T. I. – S. 127.

³⁵ T. E. Modelski Ludwik Finkel 20.III.1858–24.X.1930. Zarys biograficzny // Kwartalnik historyczny. Organ Polskiego towarzystwa historycznego założony przez Xawerego Liskego. – Lwów : Polskie towarzystwo historyczne. – 1932. – R. XLVI, T. I. – S. 128.

³⁶ Держархів Львівської обл., ф. 26, оп. 13, спр. 752, арк. 3–4.

³⁷ K. Blachowska Ludwik Finkel (1858–1930) // Złota księga historiografii lwowskiej XIX i XX wieku. – Rzeszów. – 2007. – S. 303.

³⁸ T. E. Modelski Ludwik Finkel 20.III.1858–24.X.1930. Zarys biograficzny // Kwartalnik historyczny. Organ Polskiego towarzystwa historycznego założony przez

Xawerego Liskego. – Lwów: Polskie towarzystwo historyczne. – 1932. R. XLVI, T. I. – S. 130.

³⁹ Держархів Львівської обл., ф. 26, оп. 14, спр. 68, арк. 44 зв.

⁴⁰ T. E. Modelski Ludwik Finkel 20.III.1858–24.X.1930. Zarys biograficzny // Kwartalnik historyczny. Organ Polskiego towarzystwa historycznego założony przez Xawerego Liskego. – Lwów : Polskie towarzystwo historyczne. – 1932. – R. XLVI, T. I. – S. 134.

⁴¹ T. E. Modelski Ludwik Finkel 20.III.1858–24.X.1930. Zarys biograficzny // Kwartalnik historyczny. Organ Polskiego towarzystwa historycznego założony przez Xawerego Liskego. – Lwów : Polskie towarzystwo historyczne. – 1932. – R. XLVI, T. I. – S. 138.

⁴² T. E. Modelski Ludwik Finkel 20.III.1858–24.X.1930. Zarys biograficzny // Kwartalnik historyczny. Organ Polskiego towarzystwa historycznego założony przez Xawerego Liskego. – Lwów : Polskie towarzystwo historyczne. – 1932. – R. XLVI, T. I. – S. 136.

⁴³ Kronika Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie za rok szkolny 1924/25 stanowiąca sprawozdanie rektora i dziekanów zestawil rector w roku szkolnym 1924/25 prof. Dr. Włodzimierz sieradzki. – Lwów : nakładem Uniwersytetu Jana Kazimierza. – 1925. – S. 147.

⁴⁴ T. E. Modelski Ludwik Finkel 20.III.1858–24.X.1930. Zarys biograficzny // Kwartalnik historyczny. Organ Polskiego towarzystwa historycznego założony przez Xawerego Liskego. – Lwów : Polskie towarzystwo historyczne. – 1932. – R. XLVI, T. I. – S. 139.

⁴⁵ Держархів Львівської обл., ф. 26, оп. 14, спр. 593, арк. 170–171.

⁴⁶ Kronika Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie za rok szkolny 1926/27 zestawil rector w roku szkolnym 1926/27 prof. Dr. Józef Siemiradzki. – Lwów : nakładem Uniwersytetu Jana Kazimierza. – 1928 – S. 166–167.

⁴⁷ Держархів Львівської обл., ф. 26, оп. 14, спр. 1137, арк. 3–4.

⁴⁸ Kronika Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie za rok szkolny 1928/29 stanowiąca sprawozdanie rektora i dziekanów, zestawil rector w roku szkolnym 1928/29 prof. dr. Leon Piniński. – Lwów : nakładem Uniwersytetu Jana Kazimierza. – 1930. – S. 109–110.

⁴⁹ T. E. Modelski Ludwik Finkel 20.III.1858–24.X.1930. Zarys biograficzny // Kwartalnik historyczny. Organ Polskiego towarzystwa historycznego założony przez Xawerego Liskego. – Lwów: Polskie towarzystwo historyczne. – 1932. R. XLVI, T. I. – S. 140 ; Finkel Ludwik // Polski Słownik Biograficzny. – Kraków. – 1948. – T. VI. – S. 469.

⁵⁰ Kronika Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie za rok szkolny 1929/30 stanowiąca sprawozdanie rektora i dziekanów zestawil 5 prof. Dr. Hilary Sihramm rector w roku szkolnym 1929/30. – Lwów : nakładem Uniwersytetu Jana Kazimierza. – 1931 – S. 47–48.

⁵¹ T. E. Modelski Ludwik Finkel 20.III.1858–24.X.1930. Zarys biograficzny // Kwartalnik historyczny. Organ Polskiego towarzystwa historycznego założony przez Xawerego Liskego. – Lwów : Polskie towarzystwo historyczne. – 1932. – R. XLVI, T. I. – S. 141.

⁵² T. E. Modelski Ludwik Finkel 20.III.1858–24.X.1930. Zarys biograficzny // Kwartalnik historyczny. Organ Polskiego towarzystwa historycznego założony przez Xawerego Liskego. – Lwów : Polskie towarzystwo historyczne. – 1932. – R. XLVI, T. I. – S. 119.

Статья посвящена выдающемуся историку, археографу, общественно-му деятелю и архивисту Людвигу Финкелю (1858–1930). Его деятельность охватывала много аспектов науки и культуры. Он приложил колоссальные усилия для создания целого ряда научных обществ, а именно: Исторического Общества, Круга Историков, Литературного Круга, Матери Польской и других. Им написаны монографии, посвященные разным периодам истории Польши и Львовского Университета.

Ключевые слова: Л. Финкель; архив Львовского университета; архивное дело.

The article is devoted to a prominent historian, archeograph, publicman and archivist Ludvik Finkel' (1858–1930). His activity engulfed many of aspects of science and culture. He made many pushes for creation of a number of scientific societies, namely Historical Society, Circle of Historians, Literary World, Mothers Polish and other. He wrote monographs devoted to the different periods of history of Poland and Lviv University.

Keywords: L. Finkel'; The Archive of the Lviv University; archival affairs.